

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ В'ЯЧЕСЛАВА ЯКИМОВИЧА ВЕЛІКАНОВА

Геологічна галузь і наука України зазнали важкої втрати – 9 листопада 2019 р. на 84 році життя не стало В'ячеслава Якимовича Веліканова – відомого українського геолога, ветерана геологічної галузі, кандидата геолого-мінералогічних наук, прекрасної людини.

Народився В'ячеслав Якимович 1935 року в м. Боброві Воронежської області в сім'ї інженера-будівельника залізничних мостів.

Після закінчення середньої школи м. Києва романтична натура В'ячеслава Якимовича підштовхнула його до вибору професії геолога й вступу до геологічного факультету Київського державного університету, який він з відзнакою закінчив 1958 року за спеціальністю “геологічна зйомка і пошуки родовищ корисних копалин”.

Усе подальше своє трудове життя В'ячеслав Якимович присвятив улюбленій справі – вивченню надр України.

Після закінчення університету, упродовж 1958–1971 рр., працював у Південно-українській і Побузській експедиціях тресту “Київгеологія”, де проводив геологічну зйомку в басейні р. Гірський Тікич та на Середньому Придністров'ї. Матеріали цих досліджень лягли в основу кандидатської дисертації на тему: “Стратиграфія і тектоніка верхнедокембрійських отложений Подольського Придністровья и некоторые закономерности локализации флюоритового свинцово-цинкового оруденения”, яку він успішно захистив 1971 року.

У 1971–1973 рр. В. Я. Веліканов очолював відділ геологічної та топогеодезичної зйомки Міністерства геології України, де як здібний організатор сприяв започаткуванню нових для України різновидів регіональних геологічних робіт – глибинного геологічного картування, геологічного довивчення площ, групової геологічної зйомки.

Упродовж 1973–1987 рр. В'ячеслав Якимович плідно працював в Інституті геологічних наук АН України, де ґрунтовно вивчав стратиграфію, літологію, палеонтологію, тектоніку верхнедокембрійських відкладів різних регіонів України та їхню кореляцію. За результатами досліджень цього періоду вийшла друком низка монографій, співавтором яких є В. Я. Веліканов. Але найважливіший здобуток цього періоду – результати вивчення венду України і вихід під такою ж назвою монографії, яка нині є настільною книгою багатьох геологів. В'ячеслав Якимович уважав Подільський опорний розріз найповнішим розрізом венду у світі, еталоном вендської системи і був невтомним пропагандистом його першорядного значення в кореляції з іншими регіонами планети.

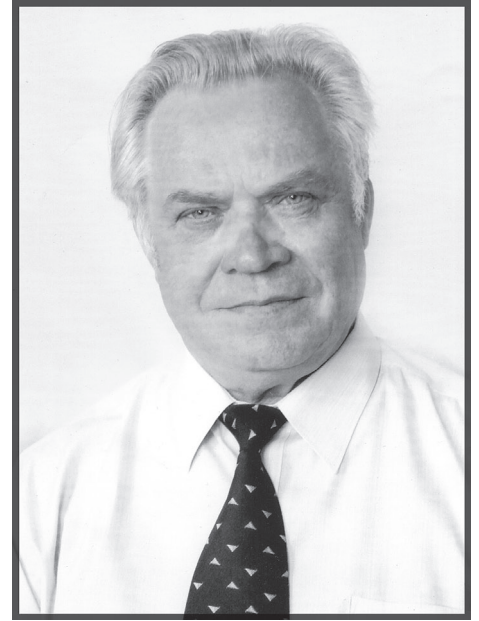
Упродовж 1987–1993 рр. В'ячеслав Якимович працював у Науково-редакційній раді (філіал ВСЕГЕІ, Мінгео СРСР) при УкрНІГРІ, де апробував звітні матеріали з різномасштабних регіональних геологічних робіт і геофізичних робіт по території України та підготовлені до друку геологічні карти різного змісту.

У 1993–2000 рр. В. Я. Веліканов – заступник директора, головний геолог ДГП “Геопрогноз” і керівник Науково-методичного центру з геології та картування в ДГП “Геоінформ” Держкомгеології України. Великої уваги він надавав науковому забезпеченню організації та проведення регіональних геологічних робіт, був одним з активних організаторів нарад з питань геологічної зйомки.

Упродовж 2000–2011 рр. В'ячеслав Якимович очолював відділ методики геологічного картування та картографування в Українському державному геологорозвідувальному інституті. Водночас був керівником міжвідомчого Науково-методичного центру з геологічного картування та картографування, тобто він був сполучною ланкою між академічною й виробничою наукою. Під проводом В. Я. Веліканова та з його безпосередньою участю за короткий період у незалежній Україні було створено сучасну наукову інструктивно-методичну базу для проведення регіональних геологічних робіт (інструкції, методичні та інші керівні й нормативні документи, галузеві стандарти). Він також брав активну участь у створенні “Стратиграфічного кодексу України”, “Петрографічного кодексу України” та інших нормативних документів. Велику роль відіграв В'ячеслав Якимович як один з керівників під час виконання робіт зі складання тектонічної карти України, яку надруковано 2007 року.

Не припиняв В'ячеслав Якимович цікавитися регіональними геологічними дослідженнями в Україні і вже коли перебував на заслуженому відпочинку. Він і далі розвивав галузеву науку, зокрема став співавтором другого видання “Стратиграфічного кодексу України” (2012 р.), енциклопедичної монографії “Стратиграфія верхнього протерозою та фанерозою України. Том 1. Стратиграфія верхнього протерозою, палеозою та мезозою України” (2013 р.) та автором серії статей на різну геологічну тематику, котрі вирізняються незаперечною логікою й глибиною висвітлення суті.

Із часу створення й до останніх своїх днів (а це понад 50 років) входив до складу науково-редакційної ради (НРР) Держгеонадр України. Був заступником голови НРР, членом Головної редакції Держгеокарти-200, головним редактором Волино-

Подільської серії аркушів, редактором багатьох окремих аркушів, а також зведених карт, керівником рифей-вендської комісії Національного стратиграфічного комітету та членом тектонічного комітету України.

Творчий спадок В. Я. Веліканова налічує понад 200 опублікованих наукових праць, зокрема близько 10 монографій, підготовлених як самостійно, так і в співавторстві з колегами, та багато наукових і виробничих звітів. Його славні справи по заслугі оцінила Державна геологічна служба, Міністерство охорони навколишнього природного середовища та уряд України. Він відзначений званням “Почесний розвідник надр”, нагороджений медалями В. І. Лучицького і Л. І. Лутугіна, урядовими нагородами СРСР, численними грамотами Держгеослужби й Українського державного геологорозвідувального інституту.

Працюючи на будь-якій посаді, В. Я. Веліканов вдало поєднував високий професіоналізм з організаторськими здібностями. Він був мудрою, інтелігентною, відданою своїй справі, принциповою, порядною, доброзичливою людиною, завжди готовою прийти на допомогу молодим і досвідченим геологам у вирішенні складних геологічних проблем. Багато нинішніх кандидатів чи докторів геологічних наук завдячують В'ячеславу Якимовичу за його навчальну роль і допомогу в процесі підготування дисертацій. Завдяки цим своїм рисам він мав заслужену повагу й авторитет з-поміж усіх геологів України.

Лілово сумуємо з приводу смерті В'ячеслава Якимовича Веліканова й висловлюємо щире співчуття рідним і близьким покійного. Світла пам'ять про нього – людину й геолога з Великої букви – назавжди збережеться в наших серцях.

*Колектив Держгеонадр та УкрДГРІ,
друзі, колеги, однодумці*